

Przedmiotowy system oceniania

**Technikum Żywnienia i Gospodarstwa Domowego
Podstawy żywienia człowieka**

Lp.	Dział	Umiejętności i wiadomości na ocenę			
		dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
1.	Zakres i znaczenie nauki o żywieniu człowieka	Definiuje pojęcie: nauka o żywieniu racjonalne żywienie	Przedstawia zakres i rolę nauki o żywieniu, wymienia nazwiska uczonych mający znaczący wpływ na rozwój nauki o żywieniu	Wyjaśnia wkład uczonych w rozwój nauki o żywieniu	Wyjaśnia rolę nauki o żywieniu we współczesnym świecie
2.	Charakterystyka, źródła i znaczenie składników pokarmowych dla organizmu człowieka	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia składniki pokarmowe występujące w pożywieniu; - definiuje składniki pokarmowe; - dokonuje podziału składników pokarmowych ze względu na rolę, jaką pełnią w organizmie; - wskazuje produkty kwasotwórcze i zasadowotwórcze; 	<ul style="list-style-type: none"> - określa skład chemiczny organizmu dorosłego człowieka; - przedstawia kryteria dokonuje podziału poszczególnych składników pokarmowych; - opisuje funkcje węglowodanów, tłuszczów, białek, witamin i składników mineralnych; - określa zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe; - przedstawia bilans wody w organizmie człowieka; - określa wartość biologiczną białka; 	<ul style="list-style-type: none"> - zna metody określania wartości biologicznej białka; - wyjaśnia, na czym polega wzajemne uzupełnianie się białek w pożywieniu; - określa skutki nadmiaru i niedoboru poszczególnych składników pokarmowych; - analizuje czynniki utrudniające przyswajanie składników pokarmowych - określa znaczenie równowagi kwasowo-zasadowej dla organizmu człowieka; - analizuje wpływ składników nieodżywczych na wartość pożywienia; 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje wyniki metod oceny wartości biologicznej białka; - planuje potrawy i posiłki z uwzględnieniem wzajemnego uzupełniania się białek z uwzględnieniem równowagi kwasowo-zasadowej; - dokonuje analizy dziennego jadłospisu pod kątem udziału energii z poszczególnych składników pokarmowych; - określa przyczyny, skutki, zapobieganie odwodnienia organizmu; - analizuje tabele składu chemicznego wartości odżywczych;

<p>3.</p>	<p>Przemiany składników pokarmowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia odcinki przewodu pokarmowego opisuje budowę układu pokarmowego; - wyjaśnia pojęcie: trawienie, wchłanianie, wydalanie; - wie, do jakich związków chemicznych trawione są poszczególne składniki pokarmowe; - definiuje pojęcie podstawowej i całkowitej przemiany materii; 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia enzymy biorące udział w trawieniu składników pokarmowych; - wymienia hormony biorące udział w przemianie składników pokarmowych; - wie, jakie procesy zachodzą w poszczególnych odcinkach przewodu pokarmowego; - opisuje proces wydalania; - omawia czynniki wpływające na podstawowej przemiany materii; - wymienia wydatki energetyczne wchodzące w skład całkowitej przemiany materii; 	<ul style="list-style-type: none"> - wykazuje cechy charakterystyczne enzymów trawiennych; - określa rolę wątroby i trzustki w trawieniu pokarmów; - analizuje przebieg trawienia składników pokarmowych poszczególnych odcinkach przewodu pokarmowego; - opisuje proces wydalania; - omawia czynniki wpływające na podstawową przemianę materii; - oblicza własną ppm; 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje przemiany składników pokarmowych organizmie; - analizuje własne dobowe wydatki energetyczne;
<p>4.</p>	<p>Wartość energetyczna pożywienia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia składniki energetyczne pożywienia; - wymienia wartości równoważników Atwatera; 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia sposoby określania wartości energetycznej produktów potraw; - stosuje równoważniki Atwatera do obliczania wartości energetycznej produktów potraw; - wymienia możliwe przypadki bilansu energetycznego; 	<ul style="list-style-type: none"> - oblicza bilans energetyczny; - ocenia zmianę masy ciała przy zastosowaniu diety o określonej wartości energetycznej; 	<ul style="list-style-type: none"> - różnicuje produkty pod względem wartości energetycznej; - analizuje i ocenia wartość energetyczną posiłków;

5.	Wartość odżywcza produktów spożywczych	<ul style="list-style-type: none"> - wie co to jest wartość odżywcza produktów spożywczych; - wymienia grupy produktów spożywczych; - wymienia produkty w obrębie grupy; 	<p>Wymienia czynniki wpływające na wartość odżywczą produktu spożywczego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia wartość każdej grupy produktów; 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia wartość odżywczą produktów obrębie grup; 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje wartość odżywczą produktów obrębie poszczególnych grup; - wyodrębnia produkty o najwyższej wartości odżywczej;
6.	Normy i ich zastosowanie	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie: norma żywieniowa racja pokarmowa; - wymienia rodzaje norm żywieniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje poszczególne rodzaje norm żywieniowych; - określa normy żywienia na składniki pokarmowe i produkty spożywcze; - przedstawia zasady zamiany produktów spożywczych; 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje produkty spożywcze o zbliżonej wartości odżywczej w obrębie jednej i wielu grup; - umie dokonać zamiany produktu spożywczego uzasadnia wybór; - ocenia skutki niedoborów pokarmowych; - wskazuje możliwości zapobiegania niedoborom pokarmowym; 	<ul style="list-style-type: none"> - oblicza średnią rację pokarmową; - analizuje możliwości realizacji wybranej racji pokarmowej z wykorzystaniem dowolnych artykułów spożywczych; - ocenia stopień realizacji wybranej racji pokarmowej;
7.	Zasady układania i oceny jadłospisów	<ul style="list-style-type: none"> - określa pojęci: jadłospis positek; - określa rozkład posiłków w ciągu dnia; - ogólnie charakteryzuje poszczególne posiłki; - wymienia sposoby oceny jadłospisów; 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia zasady układania jadłospisów; - charakteryzuje metody oceny jadłospisów; 	<ul style="list-style-type: none"> - układa jadłospisy z zastosowaniem poznanych zasad; - ocenia wybrane jadłospisy metodą ilościową i jakościową; 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje błędy w ocenianych jadłospisach; - dokonuje korekt w nieprawidłowo zaplanowanych jadłospisach;

8.	Żywienie rodziny	<ul style="list-style-type: none"> - zna w stopniu ogólnym potrzeby żywieniowe poszczególnych grup żywieniowych; - wymienia sposoby żywienia niemowląt; 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje zasady żywienia poszczególnych grup żywieniowych; - porównuje skład chemiczny mleka kobiecego krowiego; - zna ogólne zalecenia przy sporządzaniu podstawowych posiłków dla określonej grupy; 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia zalety karmienia naturalnego niemowląt; - układa jadłospisy dla poszczególnych grup żywieniowych; - określa skutki nieprawidłowego żywienia poszczególnych grup żywieniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje zmiany w składzie chemicznym mleka modyfikowanego; - uzasadnia dobór produktów spożywczych i technik sporządzania potraw dla poszczególnych grup żywieniowych; - ocenia przykładowe posiłki dla rodziny wielopokoleniowej;
9.	Planowanie żywienia różnych grup ludności w placówkach żywienia zbiorowego	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcie: zakład żywienia otwarty zakład żywienia zamknięty; - wie co to są posiłki profilaktyczne i regeneracyjne; 	<ul style="list-style-type: none"> - zna zasady planowania posiłków w stołówkach zakładowych; - przedstawia układ menu; 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje obiady dla dorosłych w zakładach pracy w zależności od rodzaju wykonywanej pracy; - planuje posiłki profilaktyczne i regeneracyjne; - układa kartę menu; 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia dobór potraw w posiłkach planowanych w żywieniu dorosłych w placówkach żywienia zbiorowego;